

॥ तैत्तिरीय आरण्यकम् ॥

॥ षष्ठः प्रश्नः ॥

ॐ सन्त्वा॑ सि॒ञ्चामि॒ यजुषा॑ प्र॒जामायु॑र्धनं च॥ ॐ शान्तिः॒
शान्तिः॒ शान्तिः॑॥

प॒रे॒यु॒वा॑ꣳसं प्र॒वतो॑ म॒हीर॑नु॒ बहु॒भ्यः॒ पन्था॑मनपस्पशानम्।
वै॒व॒स्व॒त॑ꣳ स॒ङ्ग॒म॒नं॒ जना॑नां य॒मꣳ रा॒जा॒नꣳ ह॒विषा॑ दुवस्यत।
इ॒दं त्वा॒ वस्त्रं॑ प्रथ॒म॒न्वा॒ग॒न्न॒पै॒त॒द॒ह॒ यदि॒हा॒बि॒भः॒ पु॒रा। इ॒ष्टा॒पूर्त॑मनु॒
सम्प॑श्य॒ दक्षि॑णां॒ यथा॑ ते द॒त्तं ब॑हु॒धा वि॒ब॑न्धुषु। इ॒मौ यु॑नज्मि
ते व॒ह्नी अ॑सु॒नी॒थाय॑ वो॒ढवै॑। या॒भ्यां य॒मस्य॑ सा॒दनꣳ सु॒कृतां॑
चापि॑ गच्छतात्। पू॒षा त्वे॒तश्चा॑वयतु प्रवि॒द्वान॑नष्टपशुर्भु॒वन॑स्य
गो॒पाः। स त्वै॒ते॒भ्यः॒ परि॑ददात्पि॒तृ॒भ्योऽग्नि॑र्दे॒वे॒भ्यः॒ सु॒वि॒द॒त्रे॒भ्यः॒।
पू॒षे॒मा आ॒शा अनु॑वेद॒ सर्वाः॒ सो अ॒स्माꣳ अ॒भय॑तमेन नेषत्।
स्व॒स्ति॒दा अ॒घृ॒णिः॒ सर्व॑वी॒रोऽप्र॑युच्छन्पु॒र ए॑तु प्रवि॒द्वान्॥१॥

आयु॑र्वि॒श्वायुः॒ परि॑पासति त्वा पू॒षा त्वा॑ पातु प्रप॑थे पु॒रस्ता॑त्।
यत्रा॑स॒ते सु॒कृतो॒ यत्र॒ ते य॒युस्त॑त्र त्वा दे॒वः स॑वि॒ता द॑धातु।

भुव॑नस्य पत इ॒द॑ ह॒विः। अ॒ग्रये॑ रयि॒मते॒ स्वाहा॑। पुरु॑षस्य
 सयाव॑र्यपेद॒घानि॑ मृज्महे। यथा॑ नो अ॒त्र नाप॑रः पुरा ज॒रसु॑
 आय॑ति। पुरु॑षस्य सयावरि वि ते॑ प्रा॒णम॑सि स्रसम्। शरी॑रेण
 म॒हीमिहि॑ स्व॒धयेहि॑ पि॒तृनुप॑ प्र॒जया॒ऽस्मानि॒हाव॑ह। मैव॑
 मा॒ऽस्ता प्रि॑येऽहं दे॒वी सु॒ती पि॒तृलो॒कं यदैषि॑। वि॒श्ववा॑रा
 नभ॑सा संव्य॑यन्त्युभौ नो लो॒कौ पर्य॑सा॒भ्याव॑वृत्स्व॥२॥

इ॒यं ना॒री प॑तिलो॒कं वृ॑णा॒ना नि॑प॒द्यत॒ उप॑ त्वा म॒र्त्यं
 प्रेत॑म्। वि॒श्वं पुरा॑णमनु॒ पाल॑यन्ती॒ तस्यै॑ प्र॒जां द्रवि॑णं चे॒ह
 धे॑हि। उदी॑र्ष्व ना॒र्यभि॑ जी॒वलो॒कमि॒तासु॑मे॒तमुप॑शेष॒ एहि॑।
 ह॒स्तग्रा॑भस्य॒ दिधि॑षोस्त्वमे॒तत्पत्यु॑र्जनित्वम॒भि सम्ब॑भूव।
 सु॒वर्ण॑ः ह॒स्तादा॑द॒दाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै ब्र॒ह्मणे॑ तेज॑से॒ बला॑य।
 अत्रै॒व त्वमि॑ह व॒यः सु॒शेवा॒ विश्वाः॒ स्पृधो॑ अ॒भिमा॑तीर्जयेम।
 धनु॑र॒हस्ता॑दा॒ददाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै क्ष॒त्रायौ॑ज॑से॒ बला॑य। अत्रै॒व
 त्वमि॑ह व॒यः सु॒शेवा॒ विश्वाः॒ स्पृधो॑ अ॒भिमा॑तीर्जयेम। मणि॑ः
 ह॒स्तादा॑द॒दाना॑ मृ॒तस्य॑ श्रि॒यै वि॒शे पु॒ष्ट्यै बला॑य। अत्रै॒व त्वमि॑ह
 व॒यः सु॒शेवा॒ विश्वाः॒ स्पृधो॑ अ॒भिमा॑तीर्जयेम॥३॥

इममग्रे चमसं मा विजीह्वरः प्रियो देवानामुत सोम्यानाम्।
 एष यश्चमसो देवपानस्तस्मिन्देवा अमृता मादयन्ताम्।
 अग्रेर्वर्म परि गोभिर्व्ययस्व सं प्रोर्णुष्व मेदसा पीवसा
 च। नेत्वा धृष्णुरहरसा जर्हृषाणो दधद्विधक्ष्यन्पर्यङ्ख्यातै।
 मैनमग्रे विदहो माऽभिषोचो माऽस्य त्वचं चिक्षिपो मा
 शरीरम्। यदा शृतं करवो जातवेदोऽथैमेनं प्रहिणुतात्पितृभ्यः।
 शृतं यदा करसि जातवेदोऽथैमेनं परिदत्तात्पितृभ्यः। यदा
 गच्छात्यसुनीतिमेतामथा देवानां वशनीर्भवाति। सूर्यं ते
 चक्षुर्गच्छतु वातमात्मा द्यां च गच्छ पृथिवीं च धर्मणा। अपो
 वा गच्छ यदि तत्र ते हितमोषधीषु प्रतितिष्ठा शरीरैः। अजो
 भागस्तपसा तं तपस्व तं ते शोचिस्तपतु तं ते अर्चिः। यास्ते
 शिवास्तनुवो जातवेदस्ताभिर्वहेम९ सुकृतां यत्र लोकाः। अयं
 वै त्वमस्मादधि त्वमेतदयं वै तदस्य योनिरसि। वैश्वानरः
 पुत्रः पित्रे लोककृञ्जातवेदो वहैम९ सुकृतां यत्र लोकाः॥४॥

विद्वानभ्याववृत्त्वाभिमांतीर्जयेम शरीरैश्चत्वारि च॥१॥ [१]

य एतस्य पथो गोप्तास्तेभ्यः स्वाहा य एतस्य पथो

रक्षितारस्तेभ्यः स्वाहा य एतस्य पृथोभिः रक्षितारस्तेभ्यः
 स्वाहाऽऽख्यात्रे स्वाहाऽपारख्यात्रे स्वाहाऽभिलालपते
 स्वाहाऽपलालपते स्वाहाऽग्नये कर्मकृते स्वाहा यमत्र
 नाधीमस्तस्मै स्वाहा। यस्त इध्मं जभरत्सिष्विदानो मूर्धानं
 वात तपते त्वाया। दिवो विश्वस्मात्सीमघायत उरुष्यः।
 अस्मात्त्वमधि जातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः। अग्नये
 वैश्वानराय सुवर्गाय लोकाय स्वाहा॥५॥

य एतस्य त्वत्पञ्च॥२॥ [२]

प्र केतुना बृहता भ्रात्यग्निराविर्विश्वानि वृषभो रौरवीति।
 दिवश्चिदन्तादुप मामुदानडुपामुपस्थे महिषो ववर्ध। इदं
 त एकं पर ऊत एकं तृतीयेन ज्योतिषा संविशस्व।
 संवेशनस्तनुवै चारुरेधि प्रियो देवानां परमे सधस्थे। नार्के
 सुपूर्णमुप यत्पतन्तः हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा। हिरण्यपक्षं
 वरुणस्य दूतं यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम्। अतिद्रव सारमेयौ
 श्वानौ चतुरक्षौ शबलौ साधुना पथा। अथा पितृन्त्सुविदत्राः
 अपीहि यमेन ये संधमादं मदन्ति। यौ ते श्वानौ यमरक्षितारौ

चतुरक्षौ पथिरक्षीं नृचक्षसा। ताभ्यां राजन्परि देह्येनः
स्वस्ति चास्मा अनमीवं च धेहि॥६॥

उरुणसावसुतृपावुलुम्बलौ यमस्य दूतौ चरतो वशाः अनु।
तावस्मभ्यं दृशये सूर्याय पुनर्दत्ता वसुमद्येह भद्रम्। सोम
एकैभ्यः पवते घृतमेक उपासते। येभ्यो मधु प्रधावति
तांश्चिदेवापि गच्छतात्। ये युध्यन्ते प्रधनेषु शूरांसो ये
तनुत्यजः। ये वा सहस्रदक्षिणास्तांश्चिदेवापि गच्छतात्।
तपसा ये अनाधृष्यास्तपसा ये सुवर्गताः। तपो ये चक्रिरे
महत्तांश्चिदेवापि गच्छतात्। अश्मन्वती रेवतीः सः
रभध्वमुत्तिष्ठत प्रतरता सखायः। अत्रां जहाम ये असन्नशेवाः
शिवान् वयमभि वाजानुत्तरेम॥७॥

यद्वै देवस्य सवितुः पवित्रं सहस्रधारं विततमन्तरिक्षे।
येनापुनादिन्द्रमनार्तमार्त्यै तेनाहं मां सर्वतनुं पुनामि। या
राष्ट्रात्पन्नादप यन्ति शाखा अभिमृता नृपतिमिच्छमानाः।
धातुस्ताः सर्वाः पवनेन पूताः प्रजयास्मान्नय्या वर्चसा
संसृजाथ। उद्वयं तमसस्परि पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम्। देवं

दे॒व॒त्रा सूर्य॒मग॑न्म॒ ज्योति॑रुत्त॒मम् । धा॒ता पु॑नातु सवि॒ता पु॑नातु ।
अ॒ग्नेस्तेज॑सा॒ सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सा ॥ ८ ॥

धेह्युत्तरेमाष्टौ च ॥ ३ ॥

[३]

यन्ते॑ अ॒ग्निम॑म॒न्थाम॑ वृष॒भाये॑व॒ पक्त॑वे । इ॒मन्त॑ꣳ श॒मयाम॑सि
क्षी॒रेण॑ चोद॒केन॑ च । यन्त्वम॑ग्ने स॒मद॑ह॒स्त्वमु॑ निर्वा॒पया॒ पुनः॑ ।
क्या॒म्बूर॑त्र जायतां पाकदूर्वा व्यल्कशा । शी॒ति॒के शी॒ति॒काव॑ति
ह्लादु॑के॒ ह्लादु॑कावति । म॒ण्डूक्या॑ सुसङ्ग॒मये॑मꣳ स्व॑ग्निꣳ श॒मय॑ ।
शं ते॑ धन्व॒न्या आपः॑ श॒मु ते॑ सन्त्व॒नूक्याः॑ । शं ते॑ स॒मुद्रि॑या
आपः॑ श॒मु ते॑ सन्तु॒ वर्ष्वाः॑ । शं ते॒ स्र॒वन्ती॑स्त॒नुवे॑ श॒मु ते॑ सन्तु॒
कूप्याः॑ । शन्ते॑ नीहा॒रो व॑र्षतु श॒मु पृ॒ष्वाऽव॑शीयताम् ॥ ९ ॥

अव॑ सृज॒ पुन॑र॒ग्ने पि॒तृभ्यो॑ यस्तु आहु॑त॒श्चर॑ति स्व॒धाभिः॑ ।
आयु॑र्वसा॒न् उप॑ यातु शेषꣳ सङ्ग॑च्छतां त॒नुवा॑ जातवेदः ।
सङ्ग॑च्छस्व पि॒तृभिः॑ सꣳ स्व॒धाभिः॑ समि॑ष्टापूर्तेन॑ पर॒मे व्यो॑मन् ।
यत्र॑ भूम्यै॑ वृणसे॒ तत्र॑ गच्छ॒ तत्र॑ त्वा दे॒वः स॑वि॒ता द॑धातु ।
यत्ते॑ कृष्णः शंकु॒न आ॑तुतोद॑ पिपीलः सर्प॑ उ॒त वा॒ श्वाप॑दः ।
अ॒ग्निष्ट॑द्वि॒श्वद॑नृ॒णं कृ॑णोतु सोम॑श्च॒ यो ब्रा॑ह्म॒णमा॑वि॒वेश॑ ।

उत्तिष्ठतस्तनुव॑ ५ सम्भर॑स्व मेह॑ गात्रमव॑हा मा शरीर॑म्।
यत्र॑ भूम्यै॑ वृण॑से तत्र॑ गच्छ॑ तत्र॑ त्वा दे॒वः संवि॒ता द॑धातु।
इदं॑ त॒ एकं॑ प॒र ऊ॑त॒ एकं॑ तृतीये॑न॒ ज्योति॑षा॒ संवि॑शस्व।
संवे॑शनस्तनुवै॑ चारु॑रेधि प्रि॒यो दे॒वानां॑ पर॒मे स॒धस्थे॑। उत्तिष्ठ॑
प्रेहि॑ प्र॒द्रवौकः॑ कृणु॑ष्व पर॒मे व्यो॑मन्। य॒मेन॒ त्वं य॒म्या
संवि॑दानोत्तम॒न्नाक॑मधि॑ रोहे॒मम्। अश्म॑न्वती रेवती॒र्यद्वे॑ दे॒वस्य॑
सवि॑तुः प॒वित्रं॑ या रा॒ष्ट्रात्प॒न्नादु॒द्वयं॑ तम॑स॒स्पर्शि॑ धा॒ता पु॑नातु।
अ॒स्मात्त्वम॑धि॒ जातो॑ऽसि॒ त्वद॑यं जा॒यतां॑ पुनः॑। अ॒ग्नये॑
वैश्वान॒राय॑ सुव॒र्गाय॑ लो॒काय॑ स्वाहा॑॥१०॥

अवशीयता५ सधस्थे पञ्च च॥४॥

[४]

आया॑तु दे॒वः सु॒मना॑भिरू॒तिभि॑र्य॒मो ह॑वे॒ह प्र॑य॒ताभि॑र॒क्ता।
आसी॑दता५ सुप्र॑यते॒ह ब॒र्हिष्य॑र्जा॒यजा॑त्यै मम॑ शत्रु॒हत्यै॑। य॒मे
इ॒व य॑त॒माने॒ यदै॑तं प्रवा॑म्भर॒न्मानु॑षा दे॒वय॑न्तः। आसी॑दत॒ ५
स्वमु॑ लो॒कं वि॑दाने॒ स्वास॑स्थे भ॑वत॒मिन्द॑वे नः। य॒माय॑ सोम॑ ५
सुनु॑त य॒माय॑ जुहु॒ता ह॒विः। य॒म ५ ह॑ य॒ज्ञो ग॑च्छत्य॒ग्निदू॑तो
अर॑ङ्कतः। य॒माय॑ घृ॒तव॑द्ध॒विर्जु॑होत॒ प्र च॑ तिष्ठत। स नो॑

दे॒वेष्वाय॑मद्दी॒र्घमा॑युः प्र जी॒वसे॑। य॒माय॑ म॒धुम॑त्तम् ५ राज्ञे॑ ह॒व्यं
जु॑होतन। इ॒दं नम॑ ऋषि॑भ्यः पूर्॒वजे॑भ्यः पूर्॒वेभ्यः॑ प॒थिकृ॑द्भ्यः॥११॥

योऽस्य॑ कौ॒ष्ठ्यं जग॑त् पार्थि॒वस्यै॑कं इ॒द्वशी॑। य॒मं भ॑ङ्ग्य॒श्रवो॑ गा॒य
यो रा॒जा॒नप॑रो॒ध्यः। य॒मङ्गाय॑ भ॒ङ्ग्य॒श्रवो॑ यो रा॒जा॒नप॑रो॒ध्यः।
येना॒पो न॒द्यो ध॑न्वा॒नि येन॑ द्यौः पृ॒थि॒वी दृ॒ढा। हि॒र॒ण्य॒क॒क्ष्यान्
सु॒धुरा॑न् हि॒र॒ण्य॒क्षान॑यः श॒फान्। अ॒श्वान॑न॒श्यन्तो॑ दा॒नं य॒मो
रा॒जाभि॑ तिष्ठ॑ति। य॒मो दा॑धार पृ॒थि॒वीं य॒मो वि॒श्वमि॑दं
जग॑त्। य॒माय॑ स॒र्वमि॑त्र॒स्थे यत् प्रा॑ण॒द्वायु॑र॒क्षित॑म्। यथा॑ प॒ञ्च
यथा॑ षड॒था प॑ञ्च द॒शर्ष॑यः। य॒मं यो वि॑द्या॒त्स ब्रू॑याद्य॒थैक
ऋषि॑र्वि॒जान॑ते॥१२॥

त्रि॒क॒द्रुके॑भिः पत॑ति षडु॒र्वीरि॑क॒मिद्व॑हत्। गा॒य॒त्री त्रि॑ष्टु॒च्छन्दा॑सि॒
सर्वा॑ ता य॒म आ॑हि॒ता। अ॒हर॑ह॒र्नय॑मानो गाम॒श्वं पु॑रु॒षं जग॑त्।
वै॒व॒स्वतो॑ न तृ॒प्यति॑ प॒ञ्चभि॑र्मान॒वैर्य॑मः। वै॒व॒स्वते॑ वि॒विच्य॑न्ते॒ यमे॑
रा॒ज॒नि ते ज॒नाः। ये चे॒ह स॒त्येने॑च्छन्ते॒ य उ॒ चानृ॑तवादि॒नः। ते
रा॒ज॒न्नि॒ह वि॒विच्य॑न्तेऽथा य॑न्ति त्वा॒मुप॑। दे॒वाश्च॑ ये न॑म॒स्यन्ति॑
ब्रा॒ह्म॒णाश्चाप॑चित्य॑ति। यस्मि॑न्वृ॒क्षे सु॑प॒ला॒शे दे॒वैः स॑पि॒बन्ते॑

यमः। अत्रा नो वि॒श॒पतिः पि॒ता पुं॒रा॒णा अनु॒वे॒नति॥१३॥

पृथि॒कृ॒च्छो वि॒जान॒तेऽनु॒ वे॒नति॥५॥

[५]

वै॒श्वान॒रे ह॒वि॒रि॒दं जु॒होमि सा॒ह॒स्र॒मु॒त्सं श॒त॒धा॒रमे॒तम्।
तस्मि॑न्ने॒ष पि॒तरं पि॒ताम॒हं प्र॒पि॒ताम॒हं बि॒भर॒त्पि॒न्व॒माने।
द्र॒प्सश्च॑स्क॒न्द पृथि॒वीम॒नु द्यामि॑मं च॒ योनि॑म॒नु यश्च॒
पूर्वः॑। तृ॒तीय॒य्योनि॑म॒नु स॒श्वर॑न्तं द्र॒प्सं जु॒होम्य॑नु स॒प्त
हो॒त्राः। इ॒मं स॑मु॒द्रं श॒त॒धा॒रमु॒त्सं व्यँ॑च्यमा॒नं भु॒व॒नस्य॒
म॒ध्ये। घृ॒त॒न्दु॒हा॒नाम॑दि॒तिं ज॒ना॒या॒ग्रे मा हि॑सीः प॒रमे॒
व्यो॑मन्। अ॒पे॒त वी॒त वि च॑ स॒र्प॒तातो॒ येऽत्र॒ स्थ
पुं॒रा॒णा ये च॒ नू॒त॒नाः। अ॒हो॑भि॒र॒द्वि॒र॒क्तु॒भिर्व्य॑क्तं य॒मो
द॑दा॒त्वव॒सान॑म॒स्मै। स॒वि॒तै॒तानि॒ शरी॑राणि पृथि॒व्यै मा॒तुरु॒प॒स्थ
आ॒द॒धे। तेभि॑र्यु॒ज्यन्ता॑म॒घ्नि॒याः॥१४॥

शु॒नं वा॒हाः शु॒नं ना॒राः शु॒नं कृ॑षतु लाङ्ग॑लम्। शु॒नं व॑र॒त्रा
ब॑ध्यन्तां शु॒नम॑ष्ट्रमु॒दि॒ङ्गय॑ शु॒ना॑सी॒रा शु॒नम॑स्मासु ध॒त्तम्।
शु॒ना॑सी॒रा वि॒मां वा॒चं यद्वि॑वि च॒क्र॒थुः प॒यः। तेने॒मामु॑पं
सि॒श्व॒तम्। सी॒ते व॒न्दा॑म॒हे त्वा॒ऽर्वा॒ची सु॒भगे॑ भ॒वा यथा॑

नः सुभगा संसि यथा नः सुफला संसि। सवितैतानि
 शरीराणि पृथिव्यै मातुरुपस्थ आदधे। तेभिरदिते शं भव।
 विमुच्यध्वमघ्निया देवयाना अतारिष्म तमसस्पारमस्य।
 ज्योतिरापाम सुवरगन्म॥१५॥

प्र वाता वान्ति पतयन्ति विद्युत् उदोषधीर्जिहते पिन्वते सुवः।
 इरा विश्वस्मै भुवनाय जायते यत्पर्जन्यः पृथिवी९ रेतसाऽवति।
 यथा यमाय हार्म्यमवपन्पञ्च मानवाः। एवं वपामि हार्म्यं
 यथासाम जीवलोके भूरयः। चितः स्थ परिचित ऊर्ध्वचितः
 श्रयध्वं पितरो देवता। प्रजापतिर्वः सादयतु तया देवतया।
 आप्यायस्व सन्ते॥१६॥

अघ्निया अंगन्म सुत च॥६॥ [६]

उत्ते तन्नोमि पृथिवीं त्वत्परीमँल्लोकं निदधन्मो अह९ रिषम्।
 एता९ स्थूणां पितरो धारयन्तु तेऽत्रा यमः सादनात्ते
 मिनोतु। उपसर्प मातरं भूमिमेतामुरुव्यचसं पृथिवी९
 सुशेवाम्। ऊर्णम्रदा युवतिर्दक्षिणावत्येषा त्वा पातु निर्ऋत्या
 उपस्थे। उद्धञ्चस्व पृथिवि मा विबाधिथाः सूपायनास्मै भव

सूपवञ्चना। माता पुत्रं यथासिचाभ्येनं भूमि वृणु। उद्धञ्चमाना
 पृथिवी हि तिष्ठसि सहस्रं मितु उप हि श्रयन्ताम्। ते
 गृहासो मधुश्चुतो विश्वाहास्मै शरणाः सन्त्वत्र। एणीर्धाना
 हरिणीरर्जुनीः सन्तु धेनवः। तिलवत्सा ऊर्जमस्मै दुहाना
 विश्वाहा सन्त्वनपस्फुरन्तीः॥१७॥

एषा ते यमसादने स्वधा निर्धीयते गृहे। अक्षितिर्नाम ते
 असौ। इदं पितृभ्यः प्रभरेम बर्हिर्देवेभ्यो जीवन्त उत्तरं भरेम।
 तत्त्वमारोहासो मेघ्यो भवं यमेन त्वं यम्या सव्विदानः। मा
 त्वा वृक्षौ सम्बाधिष्टाम्मा माता पृथिवि त्वम्। पितृन् ह्यत्र
 गच्छास्येधांसं यमराज्ये। मा त्वा वृक्षौ सम्बाधेथां मा माता
 पृथिवी मही। वैवस्वतः हि गच्छासि यमराज्ये विराजसि।
 नळं प्लवमारोहैतं नळेन पथोऽन्विहि। स त्वं नळप्लवो भूत्वा
 सन्तरं प्रतरोत्तरं॥१८॥

सवितैतानि शरीराणि पृथिव्यै मातुरुपस्थ आदधे। तेभ्यः
 पृथिवि शं भवा षड्ढोता सूर्यं ते चक्षुर्गच्छतु वातमात्मा द्यां
 च गच्छ पृथिवीं च धर्मणा। अपो वा गच्छ यदि तत्र ते

हितमोषधीषु प्रतितिष्ठा शरीरैः। परं मृत्यो अनुपरेहि पन्थां
 यस्ते स्व इतरो देवयानात्। चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि मा
 नः प्रजाः शरीरिषो मोत वीरान्। शं वातः शः हि ते घृणिः
 शम् ते सन्त्वोषधीः। कल्पन्ताम्मे दिशः शग्माः। पृथिव्यास्त्वा
 लोके सादयाम्यमुष्य शर्मासि पितरो देवता। प्रजापतिस्त्वा
 सादयतु तया देवतया। अन्तरिक्षस्य त्वा दिवस्त्वा दिशां त्वा
 नाकस्य त्वा पृष्ठे ब्रध्नस्य त्वा विष्टपे सादयाम्यमुष्य शर्मासि
 पितरो देवता। प्रजापतिस्त्वा सादयतु तया देवतया॥१९॥

अपूपवाञ्छृतवाः श्वरुरेह सीदतूत्तभुवन् पृथिवीं द्यामुतोपरि।
 योनिःकृतः पथिकृतः सपर्यत ये देवानाञ्छृतभागा इह स्थ।
 एषा ते यमसादने स्वधा निर्धायते गृहेऽसौ। दशाक्षरा
 ताः रक्षस्व ताङ्गोपायस्व तां ते परिददामि तस्यां त्वा
 मा दभन्पितरो देवता। प्रजापतिस्त्वा सादयतु तया
 देवतया। अपूपवाञ्छृतवान् क्षीरवान्दधिवान्मधुमाः श्वरुरेह
 सीदतूत्तभुवन् पृथिवीं द्यामुतोपरि। योनिःकृतः पथिकृतः
 सपर्यत ये देवानाः श्रुतभागाः क्षीरभागा दधिभागा मधुभागा

इह स्थ। एषा ते यमसादने स्वधा निर्धीयते गृहेऽसौ। शताक्षरा
सहस्राक्षरायुताक्षराऽच्युताक्षरा तां रक्षस्व ताङ्गोपायस्व तां
ते परिददामि तस्यां त्वा मा दभन्पितरो देवता। प्रजापतिस्त्वा
सादयतु तया देवतया॥२०॥ ८॥

अनपस्फुरन्तीरुत्तरं देवतया द्वे च॥७॥ [७]

एतास्ते स्वधा अमृताः करोमि यास्ते धानाः परिकिराम्यत्र।
तास्ते यमः पितृभिः संविदानोऽत्र धेनूः कामदुघाः करोतु।
त्वामर्जुनौषधीनां पयो ब्रह्माण इद्विदुः। तासां त्वा मध्यादाददे
चरुभ्यो अपिधातवे। दूर्वाणां स्तम्बमाहरैतां प्रियतमां
मम। इमान्दिशं मनुष्याणां भूयिष्ठानु वि रोहतु। काशानां
स्तम्बमाहर रक्षसामपहत्यै। य एतस्यै दिशः पराभवन्नघायवो
यथा तेनाभवान्पुनः। दर्भाणां स्तम्बमाहर पितृणा मोषधीं
प्रियाम्। अन्वस्यै मूलं जीवादनु काण्डमथो फलम्॥२१॥

लोकं पृण ता अस्य सूददोहसः। शं वातः शं हि ते घृणिः शमुं
ते सन्त्वोषधीः। कल्पन्तां ते दिशः सर्वाः। इदमेव मेतोपरा
मार्तिमाराम काश्चन। तथा तदश्विभ्यां कृतं मित्रेण वरुणेन

च। व॒र॒णो वा॑र॒यादि॑द॒न्दे॒वो व॒न॒स्पतिः॑। आ॒र्त्यै॒ निर्ऋ॑त्यै॒ द्वेषा॑च्च
 व॒न॒स्पतिः॑। वि॒धृ॒तिर॑सि॒ विधा॑र॒या॒स्मद॒घा द्वेषा॑सि॒ श॒मि
 श॒मया॑स्मद॒घा द्वेषा॑सि॒ य॒व य॒वया॑स्मद॒घा द्वेषा॑सि। पृ॒थि॒वीं
 ग॑च्छा॒न्तरि॑क्षं गच्छ॒ दिवं॑ गच्छ॒ दिशो॑ गच्छ॒ सुव॑र्गच्छ॒ सुव॑र्गच्छ॒
 दिशो॑ गच्छ॒ दिवं॑ गच्छा॒न्तरि॑क्षं गच्छ॒ पृथि॒वीं ग॑च्छा॒पो वा॑
 गच्छ॒ यदि॑ तत्र॑ ते हि॒तमोष॑धीषु॒ प्रति॑तिष्ठा॒ शरी॑रैः। अ॒श्मन्व॑ती
 रेवती॒र्यद्वै॑ दे॒वस्य॑ सवि॒तुः प॒वित्रं॑ या रा॒ष्ट्रात्प॒न्नादु॒द्वयं॑ तम॑स॒स्परि॑
 धा॒ता पु॑नातु॥२२॥

फलं पुनातु॥८॥

आ रो॒ह॒तायु॑र्ज॒रसं॑ङ्ग॒णाना॑ अ॒नुपूर्वं॑ यत॑माना॒ यति॑ष्ट। इ॒ह त्व॑ष्टा
 सु॒जनि॑मा सु॒रत्नो॑ दी॒र्घमायुः॑ करतु जी॒वसे॑ वः। यथाहा॑न्यनुपूर्वं
 भव॑न्ति॒ यथ॑र्त॒वं ऋ॒तुभि॑र्यन्ति॒ क्लृप्ताः॑। यथा॒ न पूर्वं॑मपरो
 जहा॑त्ये॒वा धा॑त॒रायू॑षि कल्प॒यैषाम्। न हि॑ ते अ॒ग्ने त॒नुवै॑
 क्रू॒रं च॒कार॒ मर्त्यैः॑। क॒पिर्ब॑भस्ति॒ तेज॑नं पुन॑र्ज॒रायु॑ गौ॒रि॒वा।
 अप॑ नः शोशु॑चद॒घम॑ग्रे शुशु॑ध्या र॒यिम्। अप॑ नः शोशु॑चद॒घं
 मृ॒त्यवे॒ स्वाहा॑। अ॒न॒द्वाह॑म॒न्वार॑भामहे स्व॒स्तये॑। स न॒ इन्द्र॑

इव देवेभ्यो वह्निः सम्पारणो भव॥२३॥

इमे जीवा विमृतैराववर्तिन्नभूद्भद्रा देवहूतिं नो अद्य।
 प्राञ्जोगामानृतये हसाय द्राघीय आयुः प्रतरान्दधानाः।
 मृत्योः पदं योपयन्तो यदैम द्राघीय आयुः प्रतरान्दधानाः।
 आप्यायमानाः प्रजया धनेन शुद्धाः पूता भवथ यज्ञियासः।
 इमं जीवेभ्यः परिधिन्दधामि मा नोऽनु गादपरो
 अर्धमेतम्। शतजीवन्तु शरदः पुरुचीस्तिरो मृत्युन्दद्महे
 पर्वतेन। इमा नारीरविधवाः सुपत्नीराञ्जनेन सर्पिषा
 संमृशन्ताम्। अनश्रवो अनमीवाः सुशेवा आरोहन्तु जनयो
 योनिमग्रे। यदाञ्जनत्रैककुदञ्जातः हिमवतस्परि। तेनामृतस्य
 मूलेनारातीर्जम्भयामसि। यथा त्वमुद्भिन्नत्स्योषधे पृथिव्या
 अधि। एवमिम उद्भिन्दन्तु कीर्त्या यशसा ब्रह्मवर्चसेन।
 अजोऽस्यजास्मदघा द्वेषाऽसि यवोऽसि यवयास्मदघा
 द्वेषाऽसि॥२४॥

भव जम्भयामसि त्रीणि च॥१॥ [१]

अपं नः शोशुचदघमग्रे शुशुध्या रयिम्। अपं नः शोशुचदघम्।

सुक्षेत्रिया सुंगातुया वंसूया च यजामहे। अपं नः शोशुचदधम्।
 प्रयद्वन्दिष्ठ एषां प्रास्माकांसश्च सूरयः। अपं नः शोशुचदधम्।
 प्रयदग्नेः सहस्वतो विश्वतो यन्ति सूरयः। अपं नः
 शोशुचदधम्। प्रयत्ते अग्ने सूरयो जायेमहि प्र ते वयम्। अपं
 नः शोशुचदधम्॥ २५॥

त्व९ हि विश्वतोमुख विश्वतः परिभूरसि। अपं नः शोशुचदधम्।
 द्विषो नो विश्वतोमुखाऽति नावेव पारय। अपं नः शोशुचदधम्।
 स नः सिन्धुमिव नावयाति पर्षा स्वस्तये। अपं नः
 शोशुचदधम्। आपः प्रवणादिव यतीरपास्मत्स्यन्दतामधम्।
 अपं नः शोशुचदधम्। उद्वनादुदकानीवापास्मत्स्यन्दतामधम्।
 अपं नः शोशुचदधम्। आनन्दाय प्रमोदाय पुनरागाः
 स्वान्गृहान्। अपं नः शोशुचदधम्। न वै तत्र प्रमीयते गौरश्चः
 पुरुषः पशुः। यत्रेदं ब्रह्म क्रियते परिधिर्जीवनायकमपं नः
 शोशुचदधम्॥ २६॥

अधमघं चत्वारि च॥१०॥ [१०]

अपश्याम युवतिमाचरन्तीं मृताय जीवां परिणीयमानाम्।
 अन्धेन या तमसा प्रावृताऽसि प्राचीमवाचीमवयन्नरिष्ठै। मयैतां

मा॒ऽस्तां भ्रि॒यमा॑णा दे॒वी सु॒ती पि॒तृलो॒कं यदै॑षि। वि॒श्ववा॑रा
 नभ॑सा॒ संव्य॑यन्त्यु॒भौ नो॑ लो॒कौ पय॑साऽऽवृ॑णीहि। रयि॑ष्ठाम॒ग्निं
 मधु॑मन्तमूर्मि॒णमूर्जः॑ सन्तं त्वा॒ पय॑सोप॒ स॒संदे॑म। स॒ र॒य्या
 समु॑ वर्च॑सा॒ सच॑स्वा नः स्व॒स्तये॑। ये जी॒वा ये च॑ मृ॒ता ये जा॑ता
 ये च॒ जन्त्याः॑। तेभ्यो॑ घृ॒तस्य॑ धारयितुं मधु॑धारा व्यु॒न्दती॑।
 मा॒ता रु॒द्राणा॑न्दुहि॒ता वसू॑नाऽ॒ स्वसा॑दित्याना॒ममृ॑तस्य॒ नाभिः॑।
 प्रणु॑वोचं चि॒क्रितु॑षे जना॑य॒ मागा॑मना॒गाम॑दितिं वधि॑ष्ट।
 पिब॑तूदकं तृणा॑न्यत्तु। ओमु॑त्सृजत॥२७॥

वधिष्ट द्वे च॥११॥ [११]

सु॒मङ्ग॑लीरि॒यं व॒धूरि॑मा॒ संमे॑त॒ पश्य॑त । सौभा॑ग्यम॒स्यै
 द॒त्त्वाया॑थास्तं वि॒ परे॑तन। इ॒मां त्वमि॑न्द्र मी॒ढ्वः सु॑पु॒त्रा॒
 सु॒भगा॑ कुरु। दशा॑स्यां पु॒त्राना॑ धेहि॒ पति॑मेकाद॒शं कृ॑धि॥
 आ॒वह॑न्ती वि॒तन्वा॑ना। कु॒र्वाणा॑ ची॒रमा॑त्मनः। वासा॑सि॒ मम॑
 गाव॑श्च। अ॒न्नपा॑ने च॒ सर्व॑दा। ततो॑ मे॒ श्रिय॑माव॑ह।

सन्त्वा॑ सि॒श्रामि॑ यजु॒षा प्र॒जामा॑यु॒र्धनं॑ च॥ ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒
 शान्तिः॑॥

This PDF was downloaded from <http://stotrasamhita.github.io>.

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>